Rok III · Tarnowskie Góry, dnia 30 marca 1932 r. · Nr. 26

NOWINY

Przedpłata miesięczna z dostawą do domu 1,50 zł.
Cena numeru 20 gr.

Wychodzi w każdą środę i sobotę.
Redakcja i Adm.: Tarn. Góry — Tel. 1034

REKLAMY: 0,20 zł za 1 łam. wiersz mm
OGŁOSZENIA według umowy.

Sanacyjne pojęcie państwa.

Pojęcia gospodarcze i dążenia polityczno-ekonomiczne różnych grup mogą mieć dwa źródła: albo wypływają one z czysto praktycznego gruntu, są echem doraźnych interesów, albo też mają tło szersze, są przejawem zasadniczego poglądu na całe życie zbiorowe, przejawem idei, które wykraczają daleko poza czysto gospodarczą sferę życia. W obozie, rządzącym dzisiaj Polską, zarysowały się wyraźnie duże rozbieżności doraźnych interesów, duże ich przeciwieństwa; przepaść dzieli sfery ciężkiego przemysłu od robotniczego rządowego radykalizmu, sanacyjny urzędnik inaczej patrzy na wysokie płace niż reprezentant kartelu, inaczej patrzy na ceny, dyktowane przez kartel, rolnik większy czy mały.

Można się długo zastanawiać nad tem, który z tych prądów weźmie górę, na jaką stronę ostatecznie przechyli się polityka gospodarcza rządu. Ale gdybyśmy rozpatrzyli to wyłącznie pod kątem czysto praktycznych rozbieżności, obliczali siły i wpływy tej lub innej grupy to nie dojdziemy do stanowczych wniosków. Raz może być tak, drugi raz inaczej. Jednakże prócz tych rozbieżności na gruncie praktycznym, prócz przeciwieństwa klasowych czy zawodowych interesów, obóz rządowy ma pewną wspólną psychologję. Ma swój własny pogląd na państwo, na jego stosunek do życia, jego zakres działania. Otóż przypatrzmy się temu, jak ten zasadniczy pogląd na państwo oddziaływa na politykę gospodarczą, a nawet na same podstawy społeczno gospodarcze ustroju. Gdy ten pogląd wejdzie głęboko w krew jego zwolenników, to wówczas i praktyczne zagadnienia gospodarcze będą oni ujmowali w sposób swoisty, bardziej jednolity. Wtedy wielu z nich zajdzie tam, gdzieby zajść nie chcieli, znajdzie się na gruncie, na którymby nigdy nie wkroczyli, gdyby kierowały nimi czysto praktyczne zainteresowania i namiętności.

Podstawą ideologji sanacyjnej (sit venia verbo) jest pojęcie wszechwładzy państwa. Państwo jest wszystkiem. Może wszystkiego wymagać od swoich obywateli, nakładać na nich nieograniczone ofiary, uzależniać od siebie wszystkie instytucje i organizacje społeczne. Wszystko co jest, co żyje życiem społecznem, od państwa bierze swój początek i wraca do państwa. Najsilniejszym tego przykładem jest „państwowe" pojmowanie samorządu, jako organu pomocniczego, który nietylko pozostaje pod nadzorem państwa, lecz wprost jest jego narzędziem, pozbawionem samodzielności.

Jednakże to sformułowanie nie jest jeszcze dostatecznie jasne Rozmaite są pojęcia państwa. Państwo prawne opiera się na tej idei, że żaden jego naczelny organ nie ma nad innemi bezwzględnej przewagi, lecz że one współżyją z sobą we wzajemnej równowadze i wzajemnie się kontrolują. Jednym z istotnych przejawów państwa prawnego jest zwierzchnictwo prawa, jest niezależność sądu, jest ograniczenie władzy wykonawczej przez sądownictwo. Natomiast państwo sanacyjne odrzuca tę równowagę. „Silne państwo" jest wtedy, gdy funkcjonowanie jego władz jest zcentralizowane i jednolite, gdy jego sprawność nie natrafia na żadne hamulce i opory, gdy wola czynnika rządzącego niczego nie napotyka na swej drodze.

W konsekwencji uważa się, że państwo i rząd to są identyczne pojęcia. Władza rządowa czyli wykonawcza panuje nad innemi władzami. Nie odróżnia się przeciwników państwa, przeciwników jego całości, siły zbrojnej, jego zasadniczego ustroju, od przeciwników rządu. I jedni i drudzy stają się żywiołami antypaństwowemi. Kto sprzeciwia się rządowi, kto ten rząd poddaje krytyce (o ile ta krytyka nie jest „sympatyczna"), ten staje się obywatelem drugiej klasy, ma ograniczone prawo korzystania z instytucyj państwowych, tego wyraźnie i otwarcie zwalcza cały aparat państwowy. Państwo sanacyjne nie może uznawać żadnej opozycji. Ponieważ siłę swoją czerpie nie z opinji publicznej, ponieważ nie buduje na wolnych przekonaniach obywateli, lecz na przymusie, stara się przez przymus wytępić przeciwne sobie przekonania i odebrać im wszelki walor.

Przejawem tych tendencyj jest „wychowanie państwowe". W praktyce ten termin nie oznacza bynajmniej tylko wychowania młodzieży w duchu poszanowania instytucyj państwowych i przywiązania do państwa, lecz to wychowanie państwowe wyraża się w tem, by z całego systemu wychowania młodzieży zrobić narzędzie utrzymania się przy władzy. Celem jego jest wpojenie w młode pokolenie przekonania, że państwo zawdzięcza swój byt grupie rządzącej i że całe jego losy są związane z tą grupą. Że przy tej sposobności i fałszuje się historję, że podkopuje się autorytet władzy przez to, iż uważa się za jednoznaczne instytucje państwowe z ich chwilowymi przedstawicielami, o to już nie troszczą się przedstawiciele wychowania państwowego. A jaka jest ostateczna konsekwencja tego pojmowania państwa? Człowiek, instytucja społeczna. to wszystko jest czemś małem, a rząd jest jedyną istotną wartością i wielkością. Rząd może wszystko robić, a zarazem rząd potrafi wszystko zrobić. Niechaj mieszkańcy państwa postępują tylko wedle wskazówek rządu, niechaj czczą jego przedstawicieli, niechaj poddadzą się ich kierownictwu i kontroli, a wszystko będzie dobrze.

Ta psychologja ma swoje głębokie skutki w życiu gospodarczem i polityce gospodarczej — warto poświęcić im trochę uwagi.

Fortyfikacje sowieckie na granicy rumuńskiej

W ostatniej swej korespondencji z nadgranicy sowiecko-rumuńskiej, Geo London pisze w „Le Journal" m. in. iż dowiedział się od rumuńskich oficerów, jakoby rosyjski sztab generalny zajmował się urządz. potrójnej linji fortyfikacji nad wybrzeżem Dniestru. Prace te. jak go zapewniają, mają charakter czysto-obronny i powstały pod wpływem niepokoju, jaki wśród sfer decydujących Rosji Sowieckiej wywołała postawa Japonji. Sowiety, obawiając się, że będą zmuszone przenieść swój punkt ciężkości na wschód, pragną zabezpieczyć się na wypadek agresji ze strony Rumunji. Okopy rosyjskie składają się z 3 kondygnacyj, położonych jedna nad drugą. Najwyższa kondygnacja stanowi schron dla karabinów maszynowych, środkowa mieści instalację dla gazów trujących, wreszcie trzecia kondygnacja, dolna służy jako skład amunicji.

Konferencja, która zadecyduje o gospodarczym rozwoju Europy.

Londyn. W Londynie obiegają pogłoski, które — mają wszelkie cechy prawdopodobieństwa, mianowicie, iż premjer Tardieu przybędzie za 2 tygodnie do Londynu, aby spędzić weekend, wspólnie z premjerem Mac Donaldem w Chequers.

W tym czasie obaj mężowie stanu mają odbyć konferencję z przybywającym do Londynu, nowym ambasadorem St. Zjedn. Mellonem, b. sekretarzem skarbu St. Zjednoczonych.

Konferencje te będą dotyczyć spraw odszkodowań i długów i — jak twierdzą w Londynie — będą miały decydujące znaczenie dla dalszego rozwoju tych spraw.

Zawieszenie 25 pism Hitlerowskich

Berlin. Pruski rząd socjalistyczny nadal bardzo ostro występuje przeciwko hitlerowcom. W ostatnich dniach zawieszono 25 gazet hitlerowskich.

Plaga
porywania dzieci w Ameryce.

Zagadkowa afera uprowadzenia małego Lindbergha, która mimo upływu szeregu tygodni i zmobilizowania sztabu policyjnego całej niemal Ameryki, oraz pomocy świata podziemnego, nie znalazła do tej chwili rozwiązania, staje się obecnie powodem obaw i zdenerwowania wszystkich rodziców amerykańskich.

I tak do kilku rodzin waszyngtońskich z wysokich sfer nadeszły listy, zawierające groźby uprowadzenia ich dzieci. Przed kilku domami ustawiono specjalne patrole policyjne. Są to mieszkania generała Pelhama Glasforda, prezydenta policji waszyngtońskiej, który otrzymał list z pogróżkami, dalej dom wdowy po byłym prezydencie Izby reprezentantów i córki b. prezydenta Roosefelda, pani Alis Roosefeld Long-Worth, i mieszkanie sir Bilmotta Lewisa, waszyngtońskiego korespondenta londyńskiego „Timesa". List, skierowany do Bilmotta, zawiera groźbę uprowadzenia jege 7-letniego syna. — Wśród waszyngtońskiej opinji publicznej panuje niesłychana konsternacja i zdenerwowanie.

Za 50 zł. chciał sprzedać syna.
Nowa ilustracja kryzysu, jaki przeżywa wieś.

Warszawa, 29 marca. O oryginalnym wypadku, ilustrującym obecną sytuację gospodarczą donoszą ze Zduńskiej Woli w woj. Łódzkiem, gdzie na jarmaku zjawił się jeden z okolicznych włościan, niejaki Pietrzykowski, przyprowadzając na sprzedaż... swego 18-to letniego syna.

Ponieważ miał trzech synów w domu, a skrajna nędza nie pozwala mu na ich wyżywienie, zaofiarował kupno swego syna za 50 złotych. Znalazł się też nabywca ze wsi Wróblewo, który zgodziwszy się na warunki ojca, przyrzekł mu ponadto, że za dwa lata, o ile chłopiec będzie się dobrze sprawował, dopłaci jeszcze ojcu 20 centnarów żyta, a zato chłopiec przejdzie całkowicie w jego posiadanie.

Dojście do skutku tej bardzo nowoczesnej, a zarazem bardzo starożytnej tranzakcji przeszkodziło wmieszanie się policji.

Król Karol chce koronować Ks. Helenę.

Bukareszt. Pismo „Curentul" dowiaduje się, że powrót księżny Heleny nastąpić miał na wyraźne życzenie króla Karola. Król chce bronić prestiżu dynastji i ma zamiar ukoronować księżnę Helenę na królową rumuńską.

—::—

Ćwiczenia wojskowe oficerów rezerwy.

W r. b. powołani będą na ustawowe ćwiczenia wojskowe oficerowie rezerwy roczników 1897, 1899, 1904 oraz wszyscy ci, którzy w ubiegłym roku winni byli odbyć ćwiczenia, a nie odbyli ich z jakichkolwiek powodów. Niezależnie od roku urodzenia, powołani będą również na pierwsze ćwiczenia w stopniu oficerskim wszyscy podporucznicy rezerwy, których nominacje były ogłoszone w „Dzienniku Personalnym" Nr. 4|31 i Nr. 1|32.

Odroczenia, względnie przesunięcia terminu odbycia ćwiczeń mogą następować tylko w wypadkach, przewidzianych w rozporządzeniu wykonawczem do ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej. Oficerom rezerwy, powołanym na pierwsze ćwiczenia w stopniu oficerskim, nie będą wypłacane w roku bieżącym jednorazowe dodatki na umundurowanie, albowiem otrzymują oni umundurowanie i wyekwipowanie w naturze. Podchorążowie rezerwy, powołani będą bez względu na rok urodzenia, mianowicie wszyscy ci, którzy dotychczas nie odbyli żadnego ćwiczenia oraz którzy po pierwszem ćwiczeniu nie byli zakwalifikowani na podporuczników rezerwy. Prócz wymienionych wyżej kategorji, powołani będą również na ośmiotygodniowy kurs skrócony szkoły podchorążych rezerwy piechoty wszyscy zakwalifikowani przez MSWojsk. kandydaci na podporuczników rezerwy z pośród ochotników byłych formacyj polskich i W. P. w latach 1914—1921. O terminie stawienia się na ćwiczenia rez., wszyscy oficerowie, podchorążowie rezerwy i ochotnicy powiadomieni będą przez właściwe PKU.

—::—

Dbajcie o całość i piękność naszego parku,

Wobec zbliżającej się wiosny niebezpieczeństwo niszczenia naszych ogrodów i parków podwaja się. To też podwoić winna się czujność wszystkich obywateli miasta. Z przykrością musimy stwierdzić, że młodzież, nie umie szanować naszego parku. Zerwanie jakichś kwiatów, czy okazów botanicznych w parku miejskim na lekcję botaniki uważa za rzecz normalną. Również nie brak i wandalów, którzy umyślnie niszczą krzewy i drzewa, czy też inne mienia miasta jak ławki itp. Na tego rodzaju wandalizm winna nietylko policja, ale całe społeczeństwo zwrócić baczną uwagę. Miasto nasze szczycić się może, będąc w posiadaniu tak ślicznego i nadzwyczaj dobrze pielęgnowanego parku, w którym to niejeden obywatel po ciężkiej pracy szuka zdrowego powietrza i odpoczynku czy też usłyszeć chce prześlicznego śpiewu miłych ptaków. Każdego obywatela obowiązkiem dlatego jest, być stróżem tego cennego skarbu, którego posiadamy i własnością jest nietylko samego Magistratu, ale ogółu społeczeństwa. O tem wiedzieć winni w pierwszym rzędzie wszyscy ci barbarzyńcy, którzy noszą się z zamiarem swemi brudnemi rękoma czyli też ciężkiemi stopami zniszczyć chociażby tylko jeden kwiat czy też drzewko w parku miejskim.

Nowy typ budowy domków.

Uwzględniając obecny ciężki kryzys gospodarczy a przedewszystkiem w związku z nim zastój w budownictwie sprowadził p. budowniczy Güntzel przy ul. Sienkiewicza części, przedstawiające gotowe ściany, podłogę i dach wspaniałego domku, którego w ciągu kilka godzin zmontować można na życzonem miejscu. Domek ten zawiera 3 pokoje, kuchnię i poddasze, oczywiście jest on przenośny. Koszta takiego domku wynoszą 6000-zł. P. Güntzel z zestawieniem tego domku zademonstruje nam w piątek o godzinie 11-tej rano na swem podwórzu przy ul. Sienkiewicza. Budynek jest systemu firmy Ochstaw z Warszawy. Jeden z podobnych domków stoi już w Katowicach i odpowiada wszelkim wymogom właściciela. Z ramienia Rady Miejskiej wydelegowany zostanie na oględziny tego domu p. radny Och, który zdaje na następnem posiedzeniu Rady Miejskiej relację z tego wspaniałego wynalazku, w następstwie czego p. radny Staw stawi wniosek, aby Magistrat przystąpił natychmiast do wybudowania kilku domków fy. „Ochstaw". Kierownictwo przy bud. tych domków powierzone będzie dypl. budownicz. miasta T. G. p. Szkalcowi.

Licytacja pomarańcz.

Tut. Komisarjat Straży Granicznej w ostatnich dniach, o czem już donosiliśmy, skonfiskował olbrzymią ilość pomarańcz na odcinku placówki Blachówka. Pomarańcze po myśli ogłoszeń sprzedane będą w drodze licytacji w piątek o godz. 10-tej rano w sali Hotelu pod Lipami. Pomarańcz jest około 5000 a licytowane będą po 20 sztuk.

Potrącenie opłaty emerytalnej już od 1-go kwietnia.

Dowiadujemy się, że nowa ustawa emerytalna, zmieniająca przepisy ustawy emerytalnej z dn. 11 grudnia 1923, zostanie ogłoszona w „Dzienniku Ustaw" w ciągu najbliższych dni.

Jak wiadomo, nowa ustawa przewiduje, że opłata emerytalna od uposażenia służbowego stałych funkcjonarjuszy państwowych i zawodowych wojskowych służby czynnej potrącana będzie w wysokości 8 proc., a nie jak dotychczas w wysokości 5 proc. Ponieważ zmiana ta będzie obowiązywała już od dnia 1 kwietnia b. r., ministerstwo skarbu okólnikiem z dnia 16 b. m. zawiadomiło wszystkie urzędy państwowe, iż przy wypłacaniu uposażenia służbowego w dniu 1-go kwietnia b. r. należy potrącić opłatę emerytalną w wysokości, ustalonej przez nową ustawę, a więc 8 proc.

Klub Sport. Śląsk. Dnia 1 kwietnia b. r. o godz. 20-tej odbędzie się. Zebranie Klubu Sportowego „Śląsk", na które wszystkich członków zaprasza się. Zebranie odbędzie się w lokalu Hotelu Wolne Miasto Górnicze.

Tarnogórski skandal.

Jak już w ostatnim naszem numerze Nowin wzmiankowaliśmy, czasopismo „Wolne Słowo" przyniosło rewelacyjne wieści z życia fotografa p. Eryka Gruszki przy ul. Krakowskiej. Nie mamy żadnego powodu bronić p. Gruszkę Eryka. Jego zasługi na niwie narodowej przyczyniły się do tego, iż ochronił p. Jadw. Smaczną, właśc. kina w Radzionkowie przed bankructwem. Niedość na tem, iż za jego pomocą uzyskała koncesję na prowadzenie restauracji w Radzionkowie i drugi skład rowerów, maszyn, mogła sobie urządzić w Tarnowskich Górach. Naprowadzamy powyższe z tych jedynie względów, ponieważ właśnie p Smaczna, która przecież jest rozwódką, w Wolnem Słowie umiała tak hojnie obelgami i kłamstwem ubrzucić człowieka, który ją wyciągnął z bagna pod względem materjalnym. Jej pomocniczką w zredagowaniu inkryminowanego artykułu w Wolnem Słowie jest poza tem jeszcze pewna mężatka pani S. z Tarnowskich Gór, która panu radcy Prz. (40 lat starszy od niej i już emerytowany) stale na kolanach siedziała i wspólnie służbowem samochodem wycieczki urządali do Lublińca itd. Więc Panie S. i S. siedźcie spokojnie w domku waszym i nie gadajcie za wiele, bo gorzej będzie jak w Nowinach ukażą się wasze życiorysy Oj, oj, co potem?

—::—

Nauczyciel zabił ucznia.

W internacie Instytutu Piusa IX w Rzymie zabił nauczyciel Sociarelli pewnego ucznia z zemsty, jaką żywił do chłopaka, którego ojciec wniósł swego czasu skargę na profesora. Wykluczamy nawet przypuszczenie, iż coś podobnego mogłoby się stać u nas — ale faktem jest, iż ten lub inny nauczyciel traktuje dzieci przynajmniej niesprawiedliwie. Oczywiście, że ten p. profesor kieruje się przy tem przeważnie nienawiścią do ojca ucznia, nad którym przecież zemsty dokonać mu nie tak łatwo. Wypadki zażaleń na nauczycieli o nieodpowiednie traktowanie tego lub owego ucznia mnożą się, tak, iż w przyszłości z całą agresywnością będziemy zmuszeni wobec tych panów wystąpić i napiętnować ich publicznie. Argumentów, któremi operować będziemy, nam nie zabraknie. Czy to konieczne, mając w Tarn. Górach wszelkiego rodzaju szkoły a niektórzy rodzice swe dzieci wysyłać muszą do gimnazjum aż do Szarleja, Król. Huty itd. Niedość na tem, iż niemal wszyscy rodzice z powodu zbyt wygórowanej opłaty szkolnej nie będą mogli wysyłać swe dzieci do gimnazjum, to w dodatku niektórzy rodzice, wycofać będą musieli dzieci z tut. gimnazjum z tego powodu, iż nauczyciel, czując jakieś żale do ojca chłopaka, traktuje dziecko nie narówno z innemi; nawet je szykanuje. Byłoby na czasie, aby ci panowie profesorowie, o których powyżej mowa, nareszcie się zorjętowali i zapoznali się z tut. stosunkami. Wiedzieć oni powinni, iż dzięki niestrudzonej i energicznej pracy na niwie narodowej starych Ślązaków jak również przelanej krwi o wolność Śląska przez naszego bohatera-powstańca siedzą dziś na dobrych stanowiskach na Śląsku polskim. Zaniechać winni oni dlatego tą nienawiść, którą żywią do niektórych ojców uczniów, bo inaczej wyjdzie to na ich niekorzyść. Ojciec-Ślązak pod żadnym warunkiem nie pozwoli na to, aby dziecko jego szykanowano, albo traktowano po macoszemu. Na to jest jeszcza rada.

Niebywała okazja zwiedzenia Gdyni.

Towarzystwo krajoznawcze chcąc zapoznać szersze sfery społeczeństwa z naszym wybrzeżem morskiem urządza 4-dniową wycieczkę nad polskie morze. Wycieczka zwiedzi Gdynię z jej urządzeniami portowemi, weźmie udział w poświęceniu łodzi podwodnej „Żbik" oraz zwiedzi Gdańsk. Koszta wycieczki z całem utrzymaniem wynoszą 7,50 złotych czyli jest to zwrot amortyzacyjnych wydatków kolei. Wycieczka, którą prowadzi p. pos. i radca Cuper wyrusza z Katowic w piątek 1 kwietnia o godz. 22. Chcący wziąść udział z pośród naszego miasta mogą się przyłączyć na stacji Tarnowskie Góry o godz. 23-ciej, gdzie wystarczy zameldować konduktorowi, który udzieli wyjaśnień. Takiej okazji się prędko nie doczekamy po raz drugi. Informacji udziela również Redakcja Nowin.

Jan Kiepura w Radjo.

Przypominamy wszystkim naszym radjo-słuchaczom, że w piątek bieżący o godz. 5-tej nasz sławny rodak Jan Kiepura wystąpi w próbnym nowym dźwiękowcu w Berlinie. Będzie transmitowany na wszystkich stacjach europejskich.

Z Bekoniarni.

Dopiero od niedawna czynna bekoniarnia w naszym grodzie cieszy się ogromnem powodzeniem i jednocześnie zabłysła ciekawem zdarzeniem. Przy uboju w dniu wczorajszym znaleziono w wnętrznościach jednej z świń przepiękny okaz brylanta 3 i pół karata. Ponieważ świnie są do siebie bardzo podobne trudno ustalić, skąd dana sztuka pochodzi. Okaz znalezionego kamienia jest do oglądnięcia w miejskiej kasie w magistracie. —

Likwidacja Oddziału Miejskiego Komunalnej Kasy Oszcz. Ze względów oszczędnościowych postanowiła rada kasy unieruchomić Oddział Miejski K. K. O. mieszczący się przy ul. Krakowskiej, począwszy od dnia 1 kwietnia br.

Włamania.

W nocy z dnia 27 na 29 marca w czasie o godz. 4—5 dwóch sprawców włamało się przy pomocy wytrychów do mieszkania prywatnego J. Kuczery przy ul. Powstańców, skąd zabrali kasetę, w której oprócz kilku niezrealizowanych weksli przechowane były stare gazety.

Ci sami sprawcy włamali się w analogiczny sposób do składu towarów kolonialnych Kolakowskiego w Tarn. Górach ul. Sienkiewicza, skąd skradli wyroby tytoniowe i drobny bilon z kasy sklepowej w niestwierdzonej wysokości.

Towarzystw. chodowców drobnego inwentarza

urządza w dniu 1 bm. t. j. w piątek na sali p. Kapuścioka o godz. 5,15 odczyt prof. Burka z Krakowa na temat „pies domowy, „jego znaczenie w rodzinie" z przeżroczami. Uprasza się wszystkich właścicieli psów o przybycie ze swemi pupilkami, gdyż po odczycie nastąpi rejestracja psów co do ich rasy. Najpiękniejszy pies będzie premjowany.

Reforma funduszu bezrobocia

redukcja świadczeń.

„Pat" przynosi streszczenie uchwalonej w tych dniach przez Senat noweli do ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Nowela redukuje wydatnie świadczenia na rzecz bezrobotnych i pogarsza znacznie ich dotychczasową sytuację.

Zasiłki obliczać się będzie nie według ostatnich zarobków, a według przeciętnego zarobku dziennego w ciągu ostatnich 13 tygodni ubezpieczenia. Prawo do zasiłków przysługuje po 26 tygodniach ubezpieczenia, a nie 20 tygodniach jak dotychczas. Tygodniowe zasiłki oblicza się za 6 dni, a nie za 7. Najwyższy zarobek dzienny został zredukowany z 10 zł. na 6 zł., gdy tymczasem wysokość wkładek została ta sama a nawet podwyższono je w stosunku do robotników sezonowych do 4 proc.

Zebranie zwyczajne Koła Akadem. Tarnogórzan odbędzie się w piątek 1. IV. br. o godz. 18 w Gimnazjum Męskiem. O liczny udział członk. uprasza Zarząd.

Żądamy obniżki ceny prądu elektrycznego.

Za przykładem innych miast również i w naszem mieście wyłoniła się ostatnio takzwana kwestja elektryczna. W prawdzie Rada Miejska na ostatniem swem posiedzeniu obiecała sprawą tą zająć się dopiero w czerwcu — to jednak obywatelstwo tut. stoi na tem stanowisku, iż w kwestji obniżki ceny prądu elektrycznego należy przyjść ludności natychmiast z pomocą W krótkim już czasie ukonstytuje się z pośród kupców oraz rzemieślników komitet, którego zadaniem będzie, zwołać wiec protestacyjny przeciwko tem niesłychanem i zbyt wygórowanem cenom przedewszystkiem za prąd elektryczny jak również za wodę i gaz. Może się członkowie Rady Miejskiej nad tą sprawą trochę zastanowią i poczynią już teraz kroki, zmierzające do obniżki cen. Inaczej to zamierzone przedsięwzięcia naszych kupców oraz rzemieślników fatalne skutki przynieść mogą gospodarce naszego Magistratu.

Nareszcie.

Przewodniczący komisji gospodarczej przy Radzie Miejskiej w ostatnim czasie wziął się mocno do dzieła. Otoż od długiego już czasu unieruchomiona łaźnia miejska doprowadzona została do użytecznego stanu. Ciekawem to jest, dlaczego dopiero teraz przewodniczący komisji zaczyna tak intenzywnie pracować. W każdymbądź razie pocieszającem jest, iż łaźnia po tak długim odpoczynku poraz pierwszy będzie publiczności dostępną - w piątek bieżącego tygodnia począwszy od godz. 13-tej. Opłata za używanie łaźni nie uległa zmianie.

Rzemiosło a reforma ubezpieczeń społecznych.

W związku z ustawą o scaleniu świadczeń socjalnych, Rada Izb rzemieślniczych ustosunkowała się negatywnie do formy redakcji projektu ustawy, w której nie dość wyczerpująco ujęto i uwypuklono interesy rzemiosła.

Uznając oddawna konieczność komasacji świadczeń, Rada Izb powołała specjalną komisję, której zadaniem jest omówienie i uzgodnienie sprzeczności jakie na tem tle powstały. Rzemieślnicy bowiem, a głównie rzemieślnicy samoistni, zatrudniający w pół miljonie warsztatów półtora miljona pracowników stanowią specjalną grupę socjalno-gospodarczą, która ze względu na swą strukturę wymaga właściwego sobie ujęcia w zakresie świadczeń socjalnych.

W trakcie prac komisji nie wykluczone jest, iż utrwali się pogląd, że problem scalania będzie wymagał wprowadzenia specjalnych norm ustawodawczych, a zrealizowana w ten sposób idea komasacji w dziedzinie rzemiosła będzie w ustawodawstwie wyrazem słusznych dezyderatów rzemieślników, których interesy są różne, aniżeli robotników i wielkiego przemysłu.

Z bekoniarni.

Dnia 1 bm. o godz. 12-tej poraz pierwszy nabyć może tut. ludność w bekoniarni (rzeźnia miejska) odpadki od bekonów, jak łby, nerki, nogi itp. Jeden kilo odpadków kosztuje 40 groszy.

Czy przeciw bezrobotnym

eksmisja z zajmowanego mieszk. jest bezwzględnie wykonalna?

I) Moratorjum eksmisyjne.

Bezrobotny, przeciw któremu właściciel mieszkania zażądał sądownie rozwiązania umowy najmu z powodu zalegania z zapłatą co najmniej dwóch następujących po sobie rat komornego (nie z innych przyczyn), ma prawo żądać przyznania mu przez sąd t. zw. moratorjum. Może ono być stosowane dwojako:

1) Sąd orzekając w wyroku eksmisję może w uwzględnieniu stosunków gospodarczych pozwanego lokatora odroczyć jej termin aż do 6 miesięcy od daty wydania wyroku (bez względu na rozmiar pomieszczenia zajmowanego przez pozwanego lokatora), a następnie przedłużyć odroczenie nawet na dalsze 6 miesięcy.

2) Nawet w razie gdy wyrok znajduje

się już w egzekucji, może sąd, uwzględniając położenie pozwanego lokatora iż z powodu okoliczności od niego niezawisłych pozostaje bez pracy, zawiesić wykonanie orzeczonej eksmisji na czas do 6 miesięcy, jednak jedynie w odniesieniu do lokali jedno lub dwuizbowych.

II) Ograniczenie eksmisji.

1) Po upływie 6-miesięcznego terminu zawieszenia wykonania wyroku eksmisyjnego bezrobotny zajmujący lokal jedno lub dwuizbowy (nie jest to identyczne z lokalem jedno lub dwupokojowym) nie może być wyeksmitowany z powodu zalegania conajmniej dwóch po sobie rat komornego, jeśli spłaca prócz komornego bieżącego, komorne zaległe, w ratach wynoszących 25 procent bieżącego komornego miesięcznego. Dla wstrzymania eksmisji potrzebna jest decyzja sądu, powzięta na skutek podania pozwanego lokatora. Tak więc np. jeśli bezrobotny, który miał płacić 20 zł. komornego miesięcznie pozostał winien 200 zł. za 10 miesięcy i wskutek tej zaległości został wyeksmitowany, to nie może być usunięty z mieszkania jeśli zaczął płacić miesięcznie 25 zł., tj. 20 zł. za komorne bieżące i 5 zł. na poczet zaległości.

2) Eksmisja z powodu zalegania conajmniej dwóch następujących po sobie rat komornego, z mieszkań jedno lub dwupokojowych nie może być dokonana w porze zimowej od 1 listopada do 31 marca.

Sejm śląski zmniejszył dodatek kresowy dla urzędników.

Na wtorkowem posiedzeniu sejmu śląskiego przyjęto ustawę, skreślającą o 20 proc. dodatek kresowy dla urzędników wojewódzkich i komunalnych, natomiast dla urzędników w grupach od 14—16 uchwalono fundusz wyrównawczy do dyspozycji Rady wojewódzkiej na 2 miesiące, celem wypłacenia tym grupom tego pełnego, t. j. 40 proc. dodatku.

Po 2 miesiącach Rada wojewódzka, o ile sytuacja finansowa na to pozwoli — może wystąpić z wnioskami o dalszy kredyt na ten cel. Oszczędności przez skreślenie dodatku kresowego o 20 proc. wyniosą rocznie 2.700.000 zł.

W dalszym ciągu sejm śląski przyjął budżet województwa śląskiego na rok 1932/33. Budżet ten wynosi 84.420.000 zł. w dochodach i wydatkach. Jest on o przeszło 20 proc. mniejszy od budżetu zeszłorocznego. W dyskusji generalnej nad budżetem zabierała głos tylko opozycja, jednakże opozycja zadeklarowała, że będzie głosować za budżetem. Naogół przyjęto budżet proponowany przez śląską Radę wojewódzką z bardzo małemi zmianami. Skreślono tylko subwencję na konserwatorjum muzyczne 60.000 zł. Temsamem konserwatorjum muzyczne musi być zlikwidowane. — Poza tem powiększono z oszczędności uzyskanych w poszczególnych działach fundusz dla najuboższej ludności z 3,5 milj. na 4.760.000 zł.

Sensacyjne skazanie sędziego w Wilnie.

W sądzie apel. w Wilnie toczyła się interesująca sprawa, będąca echem zamieszczonego artykułu w nieistniejącym już obecnie dzienniku „Życie Nowogródzkie" o omawiającym wypadku nabycia domu w Lidzie za pośrednictwem „Torgpredstwa". Na tle sprzedaży tego domu powstał zatarg. „Życie Nowogródzkie" zamieściło artykuł, napadający na p. Siachcialłę, który pośredniczył przy sprzedaży domu. Sąd okręgowy skazał redaktora „Życia Nowogródzkiego" na sześć miesięcy więzienia,redaktor jednakże ujawnił autora, który miał mu przedłożyć dowód prawdy. Autorem był sędzia sądu okręgowego w Nowogródku, Eugenjusz Łowicz-Barański.

Sąd apel. stanął na stanowisku, iż sędzia nie powinien był dopuszczać do świadomego rozpowszechniania wiadomości, nie odpowiadających prawdzie i skazał sędziego Łowicz-Barańskiego na 8 miesięcy więzienia.

Wyrok ten wywołał w sądownictwie i palestrze silne wrażenie.

Zebranie patronatu Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej odbędzie się w piątek o godz. 20-tej w ognisku Stowarzyszenia przy ul. Henkla.

Zaciąg ochotników do wojska w r. 1932.

Minister spraw wojskowych ogłosił zaciąg ochotniczy do czynnej służby wojskowej.

Do czynnej służby wojskowej w charakterze ochotników mogą zgłaszać się w r. 1932 mężczyźni: a) urodzeni w latach 1912 i 1913 — o ile posiadają conajmniej ukończone 4 odziały szkoły powsz., b) z pośród urodzonych w 1914 r. tylko ci, którzy ukończyli szkołę średnią ogólnokształcącą lub równorzędną.

Ochotnicy mają prawo wyboru broni i marynarki wojennej.

Podania o przyjęcie do wojska i marynarki wojennej w charakterze ochotników przed komisje poborowe odbędzie się zasadniczo w czasie poboru głównego rocznika 1911. Termin stawiennictwa się ochotników przez komisje poborowe będzie podany w obwieszczeniach o poborze rocznika 1911.

Wszelkie szczegółowsze informacje otrzymać można w P. K. U.

Stowarzyszenie Młodzieży polskiej Tarnowskie Góry urządza w niedzielę dnia 3 kwietnia 1932r. w sali Domu Ludowego „Propagandowy wieczór familijny" na program który złożą się: 1) Deklamacja powitalna przez druha S M. P. 2) Przywitanie przez Patronata Okręgowego Ks. Pref. Bednorza. 3) Śpiew Chóru Kościelnego „Cecylja". 4) Przemówienie okolicznościowe p. Dyrektora Grządziela członka Rady Związkowej. 5) Przedstawienie teatralne pt. a) „Podróż dla poratowania zdrowia" komedja w jednym akcie. b) „Chrapanie z Rozkazu" komedja w jednym akcie.

Początek o godz. 19,30

O liczny udział Szan. P. T. Publiczności uprasza

Patronat i Zarząd

Z Życia uchodźców Śląskich.

Zarząd główny Zw. Uch. Śląskich komunikuje nam:

Jak się dowiadujemy, rząd Rzeczplitej zwraca b. państwom okupacyjnym na podstawie ustawy z dnia 2. 8. 1931 i 12. 8. 1931 (Dz. Ust. Rz. P. nr. 1 na rok 1932), oraz z dnia 2. 8. 1931 (Dz. Ust. Rz. P. nr. 9 na rok 1932 r) koszty okupacyjne. Według naszego zdania, państwa te zobowiązane były najpierw starać się uregulowanie szkód poniesionych przez uchodźców, albowiem one w tym okresie rządziły na Górnym Śląsku i były zobowiązane do utrzymania spokoju i ładu. Ponieważ uchodźcy więcej jak 10 lat czekają na zrealizowanie swych szkód — filjom Związku Uchodźców Śląskich przypominamy jeszcze raz, by nadesłały zarządowi statystyki o poniesionych szkodach, względnie o otrzymanych zapomogach. Materjał ten będzie przedłożony miarodajnym władzom. Jako ostateczny termin nadesłania tego materjału ustala się dzień 1. 4. br.

Pozatem zarząd nadmienia, że materjał przygotowawczy do zrealizowania odszkodowań, jest już gotowy do wysyłki, która uzależniona będzie od nadesłania deklaracji, względnie zestawień statystycznych.

Zarząd oświadcza, że zastępuje tylko tych członków, którzy są zrzeszeni w Związku Uchodźców Śląskich. Potrzebne deklaracje winni członkowie zażądać u prezesów swych filij.

Zarząd Główny: (—) Tomanek.

Z pow. Tarn. Gór.

Strzybnica. (Włamanie.) Konsum hutniczy w Strzybnicy okradziony został przez niewyśledzonych sprawców podczas świąt, albowiem spryciarze urządzili sobie szkontrum kasy zabierając z podręcznej kasy którą wpierw rozbili kwotę 1.430,94 zł. Dochodzenie w celu ujęcia włamywaczy prowadzi Policja.

Odpowiedzi redakcji.

Panu R. Z. Z pewnych względów sprawę błędnego postępowania p. Sznury na łamach naszego pisma tymczasem nie przyznismy. Zająć winne się tą sprawą jednak władze szkolne, którem o niewłaściwem postępowaniu nazwanego już doniesiono. Obszernie wrócimy do tej sprawy w czasie późniejszym.

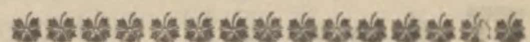
SZARLEJ — W. PIEKARY

Sejm Śląski uchwalił budżet. Sejm śląski przyjął w czwartek w trzeciem czytaniu bez dyskusji budżet wojew. śląskiego na rok 1932/33. Budżet ten wykazuje w dochodach i wydatkach 183,420,000-zł. Jest on o przeszło 20 proc. niższy od zeszłorocznego. Poza tem uchwalono, ażeby przejąć na etat wojew. śląskiego komunalne gimnazja w Siemianowicach i Szarleju.

Pogodzili się. Nareszcie nastąpiła w Wielkich Piekarach pomiędzy p. naczelnikiem Pudlikiem, oraz p. Knopem stała zgoda. Przypuszczamy, iż jedna ani druga strona w przyszłości nie dają powodów do wystąpień sądowych.. P. Knop z okazji tej zgody urządza w piątek o godz. 18-tej w jego prywatnych apartamentach specjalny raut, na który to zaprasza wszystkich tych, którzy mieli jakąkolwiek styczność z jego, czy też p. Pudlika procesami.

Sensacją. W piątek o godz. 18-tej występuje na sali p. Kubańskiego w Szarleju słynny i znany w Szarleju humorzysta p. Kocurek z Warszawy. Wygłosi poza tem wielki referat na temat: „Dlaczego winna się szarlejska młodzież organizować w Strzelcu". Humorzysta Kocurek znalazł w tym kierunku wielkie poparcie Głównego Zarządu Powstańców Śląskich.

Poszukujemy korespondenta za wysokiem odszkodowaniem na Szarlej i W. Piekary. Zgłoszenia przyjmuje Redakcja i Administracja Nowin.

Postulaty naczelnego komitetu dla spraw bezrobocia.

Naczelny komitet do spraw bezrobocia wystąpił do premjera Prystora z szeregiem wniosków w sprawie swego dalszego istnienia.

Zdaniem komitetu przedłużenie jego działalności poza 1 kwietnia nie jest celowe. W kraju powinny być organizacje komitetów w zasadzie zlikwidowane z wyjątkiem okręgów przemysłowych na Śląsku w Łodzi i Kielcach.

Zniesienie komitetu nie może być równoznaczne z zawieszeniem akcji. Bezrobocie rośnie i niema widoków, aby z wiosną położenie uległo zmianie. Walka z bezrobociem musi być kontynuowana i musi posiadać podstawy finansowe.

Dlatego komitet wypowiada się za dalszem utrzymaniem dopłaty do taryfy pocztowej, domaga się szerokiej propagandy spożycia wyrobów krajowych, oraz pracy nad zwiększeniem zatrudnienia bezrobotnych przez zastąpienie pracowników młodocianych i mężatek żywicielami rodzin.

Taki program byłby wystarczający najdalej do jesieni. Z nastaniem chłodów trzeba będzie wznowić akcję na najszerszych podstawach, ale akcja ta powinna być zmodyfikowana. Doświadczenie ostatniego roku uczy, że pomoc w naturze zupełnie nie dopisała.

—0—

BROWAR KSIĄŻĘCY TYCHY

poleca swoje ulubione piwa

TYSKIE JASNE TYSKIE EKSPORTOWE PORTER

Feliks-hausen | Powszechnie wiadomem jest, że koniaki i likiery **Fy. FEL. RUTKOWSKIEGO** są najlepsze i najtańsze. | **Ex-quisit.**

Baczność! Baczność!

Ważne dla Magistratów!

P. T. Magistratom mogę służyć przy budowach bekoniarń wszelkiemi informacjami i fachowemi doradami bezinteresownie i bezpłatnie. Przez moje długoletnie fachowe doświadczenie w tej dziedzinie mogę za szybkie, tanie i bardzo dobre wykonanie mojem całym majątkiem gwarantować. Dla oględzin i celem przekonania się o dobrem urządzeniu i wykonaniu bekoniarń stawiam pp. radnym auto bezpłatnie do dyspozycji.

Urzęduję podczas każdorazowego posiedzenia Magistratu w najbliższym hotelu lub kawiarni. Porozumienie może nastąpić przez posłańca za pomocą wizytówek.

Bacinoga.

N. B. Zarazem polecam pp. burmistrzom moją współpracę przy staraniach o dodatki reprezentacyjne — ale to już bez gwarancji.

Nowouruchomiony tartak parowy

fabryka beczek i skrzyń

pod firmą

TONNEAU w Tarn. Górach w Karłuszow.

Telef. 78 (Carlshof)

sprzedaje w hurcie i det. wszelkie materj. drzewne, kantówki, belki, krokwie, deski, łate na ogrodzenie parkanów, oraz trociny i drzewo opałowe

po cenach umiarkowanych

jak również przyjmuje się drzewo okrągłe do przetarcia. (Lohnschnitt.)

Elektro-Radio

właśc. B. Spika

KRÓLEWSKA HUTA

ul. Sienkiewicza — Róg Kazimierza 7.

Telefon 1505.

poleca po najniższych cenach

amerykańskie i europejskie odbiorniki radjowe do sieci na baterje, głośniki, anody i akumulatory

oraz bogaty skład wszelkiego radjosprzętu.

Reparacja i przebudowa wszelkich typów **odbiorników szybko i tanio.**

Magnesowanie i reparacja słuchawek i głośników

oraz wykonanie wszelkich innych prac radjo- i elektrotechnicznych.

Solidna, tania a przytem fachowa obsługa

Drogerja „pod Bocianem"

WŁADYSŁAW SZULGIT

Tarnowskie Góry, ulica Krakowska 17

Telefon 72.

POLECA PO CENACH NISKICH:

Pokosty — farby — lakiery — pendzle!

Skuteczne środki trujące na myszy i szczury

Mortëina tępi skutecznie szwaby, rusy i wszelkie robactwo. — „Mola" niszczy mole i wszelkie owady pod gwarancją. „Wywabi" czyści wszelkie plamy

---

Dobrze i tanio

zakupisz wędliny, mięso, tłuszcze itp. w firmie **Kazimierz Brzostowski, Tarn. Góry** Lubliniecka 6. :—: Tel. 1008

SZUMKA

jest idealnym napojem, wyrabianym na białym cukrze i z najszlachetniejszych surowców, według długoletniej wypróbowanej praktyki. Pobudza apetyt i jest pożywna

---

Uwaga!

Dyskontuję weksle teściowskie, oraz wskażę źródła do osiągnięcia pożyczek hipotecznych aż do 24% odsetek rocznie.

Fa. Michblach

Niedobczyce.

Nowowybudowana szosa. Tel. 40.000.

Ostrzegam

i zaznaczam, że pociągnę wszystkich do odpowiedzialności sądowej, którzy puszczają o mojej rodzinie jak również sublokatorach fałszywe pogłoski mające na celu poniżyć nas w opinji publicznej.

Matuszek Alojzy,

Lasowice.

Ogłoszenie przynosi wielką korzyść!

Zakład fotograficzny

ERYK GRUSZKE.

Tarn. Góry, Krakowska 8.

6 gabinetowych 7, zł.

6 pocztówkowych 3,50 zł

Składajcie swoje oszczędności

W ODDZIALE MIEJSKIM

Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu

w Tarnowskich Górach, przy ul. Krakowskiej 12 (parter)

Kasa płaci najwyższe odsetki. Za wkłady Oszczędnościowe gwarantuje powiat tarnogórski **całym swoim majątkiem** nieruchomym i wpływami podatkowemi.

Oddział miejski załatwia wszelkie czynności wchodzące w zakres bankowości. Otwiera rachunki bieżące (Konto korrent). Inkaso weksli. — Zakup i sprzedaż walut zagranicznych i monet złotych.

Marlena Dietrich

najgłośniejsza aktorka świata

w wielkim arcydziele erotycznem

CUDZA NARZECZONA

pozostałe główne role:

ELZA TOMARA i Willi Forst.

Najtańszem i najdogodn. źródłem zakupu

SOLIDNYCH MEBLI

BRACIA JOJKO, Dom Mebli

Tarn. Góry.

Restauracja i Kawiarnia „Polonja"

TARNOWSKIE GÓRY, ul. Krakowska nr. 10

poleca dobrze pielęgn. piwa tyskie, wina, wódki i likiery. Ciepłe i zimne potrawy o każdej porze.

ŚNIADANIA, OBIADY i KOLACJE.

Dziennie koncert orkiestry 3 p. uł. od godz. 19,30 do 1,30.

W każdą sobotę i niedzielę DANCING.

Przyjmuje zamówienia na bankiety, wieczorki itp.

CENY ZNIŻONE. *W. Szczupakowski.*

„SEDLACZKA" specjalności

Stary Tarnowicki

Kochanka

Gabinet

powszechnie znane i lubiane są znakomite.

Fabryka wyrobów cukierniczych i czekoladowych

J. L. Markowicz

Tarn. Góry Tel. 1136

poleca swe wyroby w dużym wyborze w pierwszorzędnych gatunkach i po cenach najniższych.

Hurtown. | **Towary kolonjalne** | **Detalicz.**

mąkę i krupy dostarcza po cenach konkurencyjnych.

Fa. W. Borzucki.

Tarn. Góry. (pod laubami).

Hotel pod Lipami

Tarnowskie Góry Rynek 13. Tel. 1124.

Dobrze pielęgn. piwa tyskie.

Obiady i kolacje.

Bufet zaopatrz. w zimne i gorące zakąski.

Przystanek autobusów.

Pierwszorzędne

wyroby mięsne i wędliny.

SPECJALNOŚĆ: **mieszanka wędlin**

dostarcza po cenach umiark.

JÓZEF DITTRICH, TARNOWSKIE GÓRY, Kaczyniec 22. — Tel. 1206

POPIERAJ

PRZEMYSŁ POLSKI!

Red. W. Gruszka, odpow. Wiktor Osyra Tarn. Góry. Druk: DRUKARNIA POLSKA, TARN. GÓRY, Rynek 13, Telefon 1034